

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

78000 Banja Luka, Vuka Karadžića 4
Republika Srpska, BiH
Tel: +387(0)51/247-408
Faks: +387(0)51/247-497
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Kostajnica“
za period 01.01 - 31.12.2019. godine**

Broj: RV038-20

Banja Luka, 30.06.2020. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA.....	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	5
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	6
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	7
	1. Uvod	7
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	7
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	7
	4. Nabavke	10
	5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana.....	11
	6. Finansijski izvještaji.....	12
	6.1. Bilans uspjeha	12
	6.1.1. Prihodi.....	12
	6.1.2. Rashodi	13
	6.1.3. Finansijski rezultat.....	16
	6.2. Bilans stanja	16
	6.2.1. Aktiva.....	16
	6.2.2. Pasiva.....	19
	6.2.3. Vanbilansna evidencija.....	22
	6.3. Bilans tokova gotovine.....	22
	6.4. Vremenska neograničenost poslovanja.....	23
	6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	23
	6.6. Napomene uz finansijske izvještaje	23

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Kostajnica“ koji obuhvataju: Bilans stanja – Izvještaj o finansijskom položaju sa stanjem na dan 31. decembra 2019. godine; Bilans uspjeha – Izvještaj o ukupnom rezultatu u periodu i Bilans tokova gotovine – Izvještaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, finansijski izvještaji Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Kostajnica“, istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine, finansijsku uspješnost, tokove gotovine i promjene na kapitalu za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200 - 2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Popis imovine i obaveza na dan 31.12.2019. godine nije izvršen u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza u dijelu koji se odnosi na neophodne pripremne radnje, popis hartija od vrijednosti van prometa, pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja, pregled količinskih i vrijednosnih razlika i usvajanje izvještaja o popisu.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1.; 6.1.2.; 6.1.3.; 6.2.1.1.; 6.2.1.2.; 6.2.2.1.; 6.2.2.2 i 6.2.2.3 izvještaja:

Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja Kostajnica“ je pogrešno evidentirala (klasifikovala) ili nije evidentirala neke poslovne događaje u 2019. godini tako da su potcijenjene ili precijenjene (za iznose navedene u zagrada) sljedeće pozicije finansijskih izvještaja:

Potcijenjeni su prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu (680.076 KM), ostali lični rashodi (1.309 KM), troškovi amortizacije (841 KM), nematerijalni troškovi bez poreza i doprinosa (7.960 KM), rashodi kamata (57.409 KM), rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja (13.435 KM), rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala (1.676 KM), zalihe materijala (9.909 KM), razgraničeni prihodi i primljene donacije (9.019 KM), ostale dugoročne obaveze (371.152 KM), dio dugoročnih obaveza koji dospjeva za plaćanje do jedne godine (114.996 KM), druge obaveze (150.454 KM) i obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine (895 KM).

Precijenjeni su ostali poslovni prihodi (680.295 KM), troškovi materijala (11.061 KM), troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada (5.114 KM), troškovi doprinosa (2.346 KM), postrojenja i oprema (841 KM), druga kratkoročna potraživanja (13.435 KM), kapital (164.340 KM), dugoročni krediti (22.312 KM), obaveze za zarade i naknade zarada (395 KM) i odložene poreske obaveze (463.836 KM).

Navedeno nije u skladu sa Pravilnikom o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike. Takođe, zalihe lijekova nisu knjigovodstveno evidentirane u skladu sa članom 6. Pravilnika o računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama Doma zdravlja.

Zbog navedenih grešaka potcijenjen je neto gubitak tekuće godine u iznosu od 64.328 KM.

Kao što je navedeno pod tačkama 3 i 6.2.1.1. izvještaja:

Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja Kostajnica“ nije u potpunosti primjenjivala MRS 16 - Nekretnine, postojenja i oprema u dijelu koji se odnosi na iskazivanje opreme u okviru jedne grupe, ispravnog priznavanja povećanja vrijednosti sredstava, provjeru rezidualne vrijednosti i korisnog vijeka na kraju svake finansijske godine i potrebna objavljivanja bruto knjigovodstvene vrijednosti svake potpuno amortizovane nekretnine, postrojenja i opreme koja je još u upotrebi.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.2.1. izvještaja:

Revalorizacione rezerve nisu iskazane, jer efekti procjena iz ranijih godina nisu evidentirani u skladu sa članom 25. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3. izvještaja:

Bilans tokova gotovine nije u potpunosti sačinjen u skladu sa zahtjevima MRS 7 –Izvještaj o tokovima gotovine i odredbama Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike zbog međusobne povezanosti pozicija iz seta finansijskih izvještaja, utvrđenih grešaka i pogrešno evidentiranih poslovnih događaja koje su se odnosile i na pojedine pozicije Bilansa tokova gotovine.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.6. izvještaja:

Napomene uz finansijske izvještaje ne sadrže sve potrebne informacije prema zahtjevima MRS 1 – Prezentacija finansijskih izvještaja i ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Vremenska neograničenost poslovanja

Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja Kostajnica“ je u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanila da će nastaviti svoje poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja jer je njeno poslovanje od javnog i opšteg interesa za lokalnu zajednicu što je realna pretpostavka stalnosti poslovanja i pored nepovoljnih pokazatelja likvidnosti.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja revizije su ona pitanja koja po našem profesionalnom mišljenju, su bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2019. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Direktor Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Kostajnica“ je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjerenje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjerenje predstavlja visok nivo uvjerenja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola, koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 30.06.2020. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju finansijskih izvještaja Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Kostajnica“ za 2019. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Kostajnica“ za 2019. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. izvještaja:

Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja Kostajnica“ nije u potpunosti poštovala Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske u dijelu koji se odnosi na definisanje broja i sadržaja pomoćnih knjiga u skladu sa članom 11. tačke 6 i 7.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.2.1. izvještaja:

Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja Kostajnica“ nije izvršila usklađivanje vrijednosti osnovnog kapitala sa vrijednošću kapitala upisanog u sudski registar u skladu sa čl. 22 i 46. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, direktor je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Kostajnica“ obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Kostajnica“.

Banja Luka, 30.06.2020. godine

Glavni revizor

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se direktoru Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Kostajnica“ da obezbijedi da se:

- 1) popis imovine i obaveza vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 2) priznavanje, evidentiranje i iskazivanje prihoda, rashoda, imovine, kapitala, obaveza kao i sastavljanje obrazaca godišnjih finansijskih izvještaja vrši u skladu sa Pravilnikom o kontom okviru i sadržini računa u kontom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike;
- 3) primjenjuje MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, paragrafi 37, 39, 51, 79 (b) prilikom grupisanja, iskazivanja revalorizacije, preispitivanje korisnog vijeka kao i objelodanjivanja vezana za nekretnine, postrojenja i opremu;
- 4) Bilans tokova gotovine sačinjava u skladu sa zahtjevima MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine, paragrafi 10, 14, 16 i 43 i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike;
- 5) u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Preporuke vezane za usklađenost poslovanja

Preporučuje se direktoru Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Kostajnica“ da obezbijedi da se:

- 1) u potpunosti primjenjuje Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske u pogledu utvrđivanja broja i sadržaja pomoćnih knjiga i kontrole knjigovodstvenih isprava;
- 2) izvrši ažuriranje internih akata u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i u skladu sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom i da se ista primijenjuje;
- 3) izvrši usklađivanje vrijednosti osnovnog kapitala sa vrijednošću kapitala upisanog u sudski registar u skladu sa Zakonom o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj;
- 4) obračun doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje invalida vrši u skladu sa članom 26. stav 2. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida.

Preporučuje se Upravnom odboru Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Kostajnica“ da obezbijedi:

- 1) saglasnost Skupštine opštine Kostajnica na godišnji program rada i finansijski plan u skladu sa članom 19. stav 3. Zakona o sistemu javnih službi.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o sistemu javnih službi,
- Zakon o zdravstvenoj zaštiti,
- Zakon o radu,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i Uputstvo o načinu i postupku uspostavljanja i provođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole,
- Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske,
- Zakon o porezu na dohodak,
- Zakon o doprinosima,
- Zakon o Fondu solidarnosti za dijagnostiku i liječenje oboljenja, stanja i povreda djece u inostranstvu,
- Zakon o posebnom doprinosu za solidarnost,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida,
- Zakon o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj,
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti zdravstva u Republici Srpskoj,
- Pravilnik o primjeni Zakona o porezu na dodatu vrijednost,
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta,
- Pravilnik o radu,
- Uredba o naknadama za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u javnom sektoru Republike Srpske,
- Uredba o uslovima i plaćanju gotovim novcem,
- Statut Javne zdravstvene ustanove „Dom zdravlja Kostajnica“,
- Odluka o utvrđivanju cijene rada,
- Odluka o najnižoj plati,
- Odluka o participaciji.

V IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Javna zdravstvena ustanova „Dom zdravlja Kostajnica“ (u daljem tekstu: Dom zdravlja) je zdravstvena ustanova osnovana Odlukom Skupštine opštine Kostajnica od 04.07.1995. godine.

Osnovni sud Banja Luka je 17.08.1995. godine izvršio upis JZU „Dom zdravlja S.Kostajnica“ sa p.o. Do kraja 2019. godine bilo je šest izmjena u registraciji. Upisani osnovni kapital u sudskom registru iznosi 791.954 KM.

Dom zdravlja je javna zdravstvena ustanova koja obavlja svoju djelatnost u skladu sa važećim propisima o zdravstvenoj zaštiti, zdravstvenom osiguranju i drugim propisima iz ove oblasti, kao profesionalnu medicinsku djelatnost u skladu sa Zakonom o zdravstvenoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.106/09 i 44/15).

Prema Zakonu o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 68/07, 109/12 i 44/16) organi upravljanja i rukovođenja su upravni odbor i direktor.

Na osnovu saglasnosti opštine Kostajnica Upravni odbor je donio Odluku o donošenju Statuta Doma zdravlja od 25.08.2014. godine. Statutom su utvrđene medicinske djelatnosti kao i obavljanje opštih, pravnih i kadrovskih poslova.

Članom 55. Zakona o zdravstvenoj zaštiti i članom 15. Statuta Dom zdravlja je kategorizovan kao referentna zdravstvena ustanova koja provodi primarnu zdravstvenu zaštitu sa 5 timova porodične medicine.

Finansijska sredstva se ostvaruju izvršavanjem programa zdravstvene zaštite, prema vrstama, obimu i kvalitetu zdravstvenih usluga koje se vrednuju cijenama pojedinačnih usluga, programa u cjelini ili po stanovniku, odnosno broju opredijeljenih građana. Sredstva za rad i poslovanje stiže od Fonda zdravstvenog osiguranja, budžeta opštine, osiguravajućih organizacija, korisnika zdravstvene zaštite i drugih izvora.

Dom zdravlja je pravno lice sa statusom zdravstvene ustanove i ima otvoren žiro-račun kod Sber banke.

Nadzor nad zakonitošću rada Doma zdravlja vrši Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite koje je 25.08.2014. godine na osnovu Izvještaja i preporuke Agencije za sertifikaciju, akreditaciju i unapređenje kvaliteta zdravstvene zaštite Republike Srpske izdalo Rješenje po kojem je Dom zdravlja ispunio propisane standarde sigurnosti u procesu pružanja zdravstvene zaštite i time stekao status sertifikovane ustanove.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske prvi put je provela finansijsku reviziju Doma zdravlja.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Dom zdravlja je na doneseni Statut (avgust 2014. godine) obezbijedio saglasnost Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske kao i opštine Kostajnica.

Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta je donesen 10.09.2014. godine na koji je Upravni odbor dao saglasnost nakon pribavljene saglasnosti opštine Kostajnica kao osnivača.

Na dan 31.12.2018. godine u Domu zdravlja je bilo zaposleno 30 izvršilaca od kojih su 3 po ugovoru o radu na određeno vrijeme.

U toku 2019. godine dva izvršioca koji su obavljali istovremeno više poslova (vozači, radnici na održavanju, ložači) u prethodnom periodu su bili angažovani po ugovoru na određeno vrijeme i primljeni su u radni odnos na neodređeno vrijeme. Za jednog izvršioca je dobijena Saglasnost Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite, a za drugog nije dobijena saglasnost što nije u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske od 28.01.2015. godine. Jedno lice koje je tokom 2019. godine bilo angažovano po ugovoru o radu na određeno vrijeme je dobilo Saglasnost Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite i 15.03.2020. godine zasnovalo radni odnos na neodređeno vrijeme. Za prijem u rad na neodređeno vrijeme nije provođena konkursna procedura.

Na dan 31.12.2019. godine je bilo angažovano 29 izvršilaca (20 medicinskih i 9 nemedicinskih), od kojih je 28 na neodređeno i 1 na određeno vrijeme.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta nije sistematizovano radno mjesto internog revizora. Direktor je 25.01.2018. godine donio Rješenje o imenovanju odgovornog lica za finansijsko upravljanje i kontrolu (direktor Doma zdravlja). Na osnovu Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17) Dom zdravlja nije uredio sistem internih kontrola prema odredbama navedenog zakona i uputstva, tj. nije donio akt o upravljanju rizicima kojim se uređuju organizacioni ciljevi i zadaci, procjena rizika i upravljanje rizicima (član 8. stav 2. navedenog zakona); definisao ključne poslovne procese i uspostavio knjigu poslovnih procesa (tačka 22. podtačke 3, 4 i 5. navedenog uputstva); izvršio analizu postojećih i na osnovu toga donio nova pravila i procedure imajući u vidu da je u proteklom periodu, došlo do značajnih izmjena u zakonskoj i podzakonskoj regulativi iz različitih oblasti (računovodstveni propisi, finansijsko izvještavanje, finansijsko upravljanje i kontrole i dr.). U skladu sa Pravilnikom o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 112/17), Centralna jedinica za harmonizaciju je donijela Dodatak navedenom pravilniku kojim je definisala na koji način će se konsolidovati i dostavljati izvještaji o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole. Dom zdravlja je donio plan rada za uspostavljanje i razvoj sistema finansijskog upravljanja i kontrola za 2018. godinu dok drugih aktivnosti u vezi sa tim nije bilo.

Dom zdravlja je od 2014. godine sertifikovana zdravstvena ustanova, a kao rezultat sertifikacije donesen je niz procedura i uputstava. Za svaku provedenu aktivnost se popunjavaju odgovarajući obrasci. Većina pravilnika donesena je nakon sertifikacije te postoje značajne neusklađenosti između pravilnika i procedura i uputstava.

Pored Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta na snazi su bili i Pravilnik o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima (juni 2015. godine), Pravilnik o računovodstvu i računovodstvenim politikama (novembar 2018. godine), Pravilnik o radu (novembar 2018. godine) kao i odluke direktora i Upravnog odbora.

Pravilnikom o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima definisani su elementi sistema internih kontrola ali samo funkcionisanje usljed malog broja zaposlenih nije uvijek moguće do kraja provesti.

U toku 2019. godine su bile dvije kontrole od strane Fonda zdravstvenog osiguranje Republike Srpske (u daljem tekstu: Fond), za usluge koje se fakturišu na osnovu potpisanih ugovora dok drugih vidova kontrole nije bilo.

Dom zdravlja u jednom dijelu nije poštovao usvojene računovodstvene standarde, načela i principe urednog knjigovodstva kao ni donesene interne pravilnike (o internim kontrolama i internim kontrolnim postupcima, o računovodstvu i računovodstvenim politikama) koji omogućavaju otkrivanje i sprečavanje pogrešnih poslovnih događaja kako je definisano članom 7. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15).

Nije definisan broj i sadržaj pomoćnih knjiga, način njihovog vođenja i povezivanja sa glavnom knjigom na način definisan članom 11. tačke 6 i 7. Pomoćna knjiga nepokretnosti, postrojenja i opreme se vodi u formi „excel tabele“ ali ne sadrži sve neophodne podatke (inventurni broj, datum nabavke, datum isknjižavanja/rashodovanja). Same evidencije nisu pouzdane jer se ne vrši ispravan obračun amortizacije niti ispravno prikazuje neto vrijednost. Takođe, u pomoćnoj knjizi nepokretnosti, postrojenja i opreme vodi se i oprema koja je rashodovana ranijih godina, a najveći dio opreme je već amortizovan. Zbog nepotpunih evidencija u pomoćnoj knjizi revizija nije mogla utvrditi usaglašenost pomoćne knjige sa glavnom knjigom.

Dom zdravlja nije u potpunosti primjenjivao MRS 16 - Nekretnine, postojenja i oprema jer je oprema iskazana u okviru jedne grupe računa što nije u skladu sa paragrafom 37, nije vršeno preispitivanje procijenjenog ostatka vrijednosti i korisnog vijeka upotrebe imovine na kraju svake poslovne godine što nije u skladu sa paragrafom 51. Takođe, u okviru osnovnih sredstava vodi se i sitan alat i inventar na koji se primijenjuju stope amortizacije kao i za opremu iako je članom 6. Pravilnika o računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama Doma zdravlja definisano da se sitan alat i inventar otpisuju 100% u momentu stavljanja u upotrebu. Pojedini objekti se amortizuju po stopama za građevinske objekte a tretiraju se kao oprema. U Napomenama uz finansijske izvještaje navedene su stope amortizacije koje nisu usaglašene sa Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.47/16), a iste ne odgovaraju stopama koje su primijenjene prilikom samog obračuna amortizacije.

Nisu utvrđeni normativi prosječne potrošnje goriva za službena vozila (u izvještajima o potrošnji goriva se navodi da su u skladu sa normativima).

Nije vršena kontrola knjigovodstvenih isprava (ulaznih faktura) na način koji potvrđuje da je knjigovodstvena isprava potpuna, istinita, računski tačna i da održava suštinu poslovnog događaja na koji se odnosi na način definisan članom 9. tačke 3 i 4. pomenutog Zakona.

Reviziji nije prezentovana dokumentacija na osnovu koje je uknjiženo zemljište i građevinski objekti niti je dokumentovan nalog kojim je uknjižena procjena vrijednosti građevinskih objekata i pripadajućeg zemljišta (od 23.05.2013. godine).

Direktor Doma zdravlja je donio Odluku o imenovanju 4 komisije za popis za 2019. godinu. Komisije su obavile fizički dio popisa i jedan primjerak je dostavljen u finansije i računovodstvo radi usaglašavanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem.

Popis nije urađen u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 45/16) jer:

- nije izvršen popis hartija od vrijednosti van prometa - datih mjenica (član 4. tačka 3),
- nisu izvršene neophodne pripremne radnje u smislu izdvajanja pohabanih, pokvarenih, slomljenih i na drugi način oštećenih predmeta popisa (član 15.) kao i radnje u toku popisa koje se odnose na unos količina, cijena (član 18.),
- izvještaj o popisu ne sadrži sve neophodne podatke, uporedni pregled stvarnog i knjigovodstvenog stanja, pregled količinskih i vrijednosnih razlika između stvarnog i knjigovodstvenog stanja (član 20.),
- je komisija za popis imala pristup knjigovodstvenim podacima (član 17. tačka 3),

- nadležni organ obveznika popisa nije razmatrao izvještaj o popisu (član 21.),
- nije izvršeno evidentiranje identifikovanih a neproknjiženih poslovnih događaja nastalih do datuma popisa kao i otpis i ispravka vrijednosti sumnjivih i spornih potraživanja (član 25.).

Centralna popisna komisija sačinila je Elaborat o godišem popisu u kome je navedeno da je komisija utvrdila da postoji oštećena, polomljena, kao i osnovna sredstva koja nisu u funkciji i osnovna sredstva odložena u skladištu za koja će se naknadno u toku sljedeće godine dati prijedlog Upravnom odboru da se ta osnovna sredstva rashoduju i isknjiže iz evidencije osnovnih sredstava. U Elaboratu je navedeno da nije utvrđen višak niti manjak po popisu, a zatim je navedeno da je potrebno izvršiti korekcije i usaglašavanja sa stvarnim stanjem. U Izvještaju Centralne popisne komisije navedeno je da je komisija obavila popis u vremenu od 23.12.2019. do 20.01.2020. godine i na osnovu knjigovodstvenih podataka koje je imala na raspolaganju i stvarno utvrđenog stanja utvrdila razlike koje se odnose na nabavke u toku godine.

Centralna popisna komisija je dostavila „Elaborat o godišnjem popisu imovine Doma zdravlja na dan 31.12.2019. godine“ koji nije datiran te se ne može sa sigurnošću utvrditi kada je sačinjen.

Uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je u potpunosti obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost poslovanja sa važećim zakonima i propisima, što je osim u ovoj tački navedeno u tačkama 5, 6.1.1., 6.1.2., 6.2.1., 6.2.2., 6.3 i 6.6. izvještaja.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **izvrši ažuriranje internih akata u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske u skladu sa važećom zakonskom i podzakonskom regulativom i da se ista primijenjuje,**
- **primijenjuje Zakon o računovodstvu i reviziji Republike Srpske u dijelu koji se odnosi na definisanje broja i sadržaja pomoćnih knjiga, načina njihovog vođenja i povezivanja sa glavnom knjigom (član 11. tačke 6 i 7), kao i vršenja kontrola knjigovodstvenih isprava na način koji potvrđuje da je knjigovodstvena isprava potpuna, istinita, računski tačna i da održava suštinu poslovnog događaja na koji se odnosi na način definisan članom 9. tačke 3 i 4,**
- **popis imovine i obaveza vrši u skladu sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza (čl. 4, 15, 17, 18, 20, 21 i 25).**

4. Nabavke

Dom zdravlja je 14.12.2018. godine donio Odluku o usvajanju Plana javnih nabavki za 2019. godinu. Planom je predviđeno provođenje 26 postupaka javnih nabavki ukupne vrijednosti 75.760 KM bez PDV-a i to nabavke roba (33.320 KM) i usluga (42.440 KM).

Provedeno je 26 postupaka javnih nabavki i to dvije nabavke pregovaračkim postupkom bez objave obavještenja o nabavci, dvije nabavke postupkom konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda i dvadeset dvije nabavke postupcima direktnog sporazuma ukupno ugovorene vrijednosti 78.993 KM (bez PDV-a).

U toku godine realizovano je nabavki u iznosu od 54.853 KM (bez PDV-a) što je manje u odnosu na planirane i ugovorne vrijednosti jer su neki ugovori realizovani od marta 2019. godine, a ugovori su zaključeni na period od godinu dana, dok je sa nekima raskinut ugovor jer više nisu bili ekskluzivni dobavljači.

Pojedine nabavke su realizovane u znatno manjem iznosu od planom predviđenog iznosa i ugovorenih vrijednosti nabavki npr. nabavka usluga zubotehničkog laboratorija za 2019. godinu ugovorene vrijednosti 28.325 KM (bez PDV-a) sa ponuđačem „Full dent“ d.o.o. Banja Luka, dok je realizovana vrijednost nabavke iznosila 9.573 KM (bez PDV-a). Navedena razlika između ugovorene i realizovane vrijednosti prema pisanim informacijama za potrebe revizije je iz razloga što je prvi put u 2019. godini nabavljena usluga protetike i nije realno izvršena procjena vrijednosti nabavke i potrebe za navedenim uslugama.

Od ukupnog broja realizovanih nabavki revizijom je obuhvaćeno pet postupaka u vrijednosti 36.099 KM (bez PDV-a) što čini 66% od ukupno realizovanih nabavki. Odnose se na jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja za nabavku reagensa i potrošnog materijala za rad na automatskom test analizatoru Afias-1 i analizatoru NycoCard (9.785 KM); dva postupka konkurentskim zahtjevom za dostavljanje ponuda za nabavku goriva (7.291 KM) i usluga zubotehničkog laboratorija (9.573 KM) i dva postupka direktnim sporazumom za nabavku stomatološkog materijala (3.450 KM) i knjigovodstvenih usluga za koje izabrani dobavljač nije u sistemu PDV-a (6.000 KM).

Kod ispitanih nabavki nisu uočene materijalno značajne nepravilnosti i neusklađenosti provedenih procedura sa procedurama propisanim Zakonom o javnim nabavkama („Službeni glasnik BiH“, br.39/14).

5. Priprema i donošenje plana poslovanja i finansijskog plana

Dom zdravlja je sačinio Plan poslovanja u okviru kojeg je i Finansijski plan za 2019. godinu. Upravni odbor je Odlukom od 14.03.2019. godine usvojio Plan poslovanja i Finansijski plan. Izvještaj o poslovanju za 2019. godinu je podnesen 31.01.2020. godine.

Finansijskim planom planirani su ukupni prihodi u iznosu od 774.000 KM, od čega se na prihod od Fonda odnosi 610.000 KM i prihod po osnovu naplate participacije (140.000 KM) iz kojih bi se finansirali rashodi plata, troškovi prevoza zaposlenih, nabavke lijekova, sanitetskog, medicinskog potrošnog materijala, materijala za stomatološke usluge i edukacije zaposlenih.

Od dodatnih izvora finansiranja i to iz budžeta opštine Kostajnica (14.000 KM), donacije i ostali izvori (10.000 KM) finansirale bi se otplate neuplaćenih doprinosa iz ranijih godina, otplate zajmova iz ranijih godina, nabavke nove opreme kao i održavanje, adaptacija i popravke objekata. U finansijskom planu od opštine Kostajnica planirana su sredstva u iznosu od 14.000 KM, dok je budžetu opštine Kostajnica podnesen zahtjev za znatno veća sredstva (70.000 KM). Sredstva su uplaćene u iznosu od 5.000 KM.

Finansijskim planom planirani su ukupni rashodi u iznosu 742.000 KM, koji se odnose na troškove materijala (53.300 KM), troškove zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda (630.500 KM), troškove proizvodnih usluga (12.000 KM), troškove amortizacije (20.000 KM), nematerijalne troškove (5.200 KM), finansijske rashode (12.000 KM) i ostale rashode (9.000 KM). Iznos od 32.000 KM planiran je na ime izmirenja otplata zajmova.

Domu zdravlja od strane opštine Kostajnica nije dostavljena saglasnost na godišnji program rada i finansijski plan shodno članu 4. Statuta i članu 19. stav 3. Izmjena i dopuna Zakona o sistemu javnih službi.

Iako su na pojedinim pozicijama prihoda i rashoda bila značajna odstupanja u odnosu na plan nije vršena izmjena u finansijskom planu.

Usvojeni plan po svom sadržaju ne predstavlja finansijski plan jer su planirane obračunske kategorije prihoda i rashoda koje ne zahtijevaju prilive i odlive sredstava, a nisu planirana ulaganja u stalnu imovinu, otplate kredita, reprogramiranih obaveza.

Prilikom izrade finansijskog plana nisu uzete u obzir obaveze za dospijeće dijela dugoročnih obaveza po Rješenju Ministarstva finansija o odgođenom plaćanju poreskog duga od 27.04.2016. godine (u daljem tekstu: Rješenje) i to osnovni dug (92.684 KM) i kamata (58.240 KM) koje dospijevaju u 2019. godini.

Preporučuje se Upravnom odboru da obezbijedi:

- **pribavljanje saglasnosti Skupštine opštine Kostajnica na godišnji program rada i finansijski plan u skladu sa članom 19. stav 3. Zakona o sistemu javnih službi,**
- **da finansijski plan sadrži ukupna finansijska sredstva i izvore finansiranja planiranih aktivnosti uključujući ulaganja u stalnu imovinu, otplatu kredita, izmirenje zaostalih obaveza iz prethodnih perioda i obaveza po reprogramu.**

6. Finansijski izvještaji

Finansijski izvještaji Doma zdravlja su prikazani u formatu koji je propisan Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 63/16).

6.1. Bilans uspjeha

Izvršenje Finansijskog plana Doma zdravlja za 2019. godinu iskazano je u obrascu Bilans uspjeha (Izveštaj o ukupnom rezultatu) u kojem su iskazani ukupni prihodi od 702.020 KM i niži su u odnosu na planirane prihode za 71.980 KM. Ukupni rashodi (bez amortizacije) su iskazani u iznosu od 743.869 KM i viši su u odnosu na planirane rashode za 21.869 KM.

6.1.1. Prihodi

Ukupni prihodi iskazani su u iznosu od 702.020 KM, a čine ih najvećim dijelom (702.019 KM) poslovni prihodi.

Poslovne prihode čine prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu i ostali poslovni prihodi.

Prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu iskazani su u iznosu od 232 KM, a odnosi se na prevoz i izdavanje zdravstvenog kartona pacijenta. Po nalazu revizije prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu su potcijenjeni dok su ostali poslovni prihodi precijenjeni u iznosu od 680.076 KM što nije u skladu sa čl. 49. tačka 3 i čl. 53. tačka 7. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.106/15), (u daljem tekstu: Pravilnik).

Navedeni iznos se odnosi na prihod od Fonda i prihod od participacija koji su evidentirani u okviru ostalih poslovnih prihoda umjesto u okviru prihoda od prodaje učinaka.

Prihodi od Fonda na osnovu Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite (od 23.05.2019. godine), iskazani su u iznosu od 531.826 KM dok je priznata realizacija po osnovu obračuna sredstava od strane Fonda iskazana u iznosu 525.498 KM. Manje priznata realizacija u iznosu od 6.328 KM predstavlja razliku između ukupnih negativnih efekta obračuna u iznosu od 23.376 KM (kojeg čine iznos od 1.620 KM po osnovu zapisnika Fonda o izvršenim redovnim kontrolama, iznos od 14.845 KM po osnovu više propisanih lijekova u odnosu na ugovoreni i iznos od 6.911 KM po osnovu usluga izvršenih od strane drugih institucija, refundacija i sl.) i priznatih usluga inostranim osiguranicima u iznosu od 17.048 KM.

Iznos od 154.578 KM odnosi se na prihod od participacija za različite vrste usluga koje pruža Dom zdravlja.

Ostali poslovni prihodi iskazani su u iznosu od 701.787 KM i precijenjeni su u iznosu od 680.295 KM koji predstavlja razliku između više iskazanih prihoda u iznosu od 681.636 KM (kojeg čine prihod od Fonda i po osnovu participacija koji su pogrešno klasifikovani u iznosu od 680.076 KM, po osnovu greškom iskazane donacije u iznosu od 360 KM i od zakupnine iz 2018. godine greškom iskazane u okviru prihoda tekuće godine umjesto na teret gubitka ranijih godina u iznosu od 1.200 KM) i manje iskazanih prihoda od donacije iz ranijih godina za iznos obračunate amortizacije i ukidanja dugoročno razgraničenih prihoda (1.341 KM).

Iz navedenog ostali poslovni prihodi po nalazu revizije iznose 21.492 KM, a odnose se na prihod od zakupa (15.151 KM), iz budžeta opštine Kostajnica kao osnivača Doma zdravlja (5.000 KM) i od donacije iz ranijih godina za iznos obračunate amortizacije i ukidanja dugoročno razgraničenih prihoda koji nije iskazan u iznosu od 1.341 KM.

Prihod od zakupa odnosi se na ZU „Lindos“ Prijedor sa kojom je 09.11.2018. godine zaključen ugovor o zakupu poslovnog prostora (apoteka) na period od tri godine uz mjesečnu zakupninu od 1.200 KM (bez PDV-a). U okviru prihoda od zakupnine iskazan je iznos od 1.200 KM koji se odnosi na prihod od zakupnine iz 2018. godine što nije u skladu sa MRS 18 – Prihodi, paragraf 20-21 kao i načelom nastanka poslovnog događaja po kojem se efekti transakcija i drugih događaja priznaju onda kada se dogode i kao takvi se evidentiraju u finansijskim izvještajima za periode na koje se odnose, te su prihodi od zakupa precijenjeni dok je rezultat ranijih godina potcijenjen za navedeni iznos.

Takođe, sa „Vita media“ Sarajevo 23.12.2015. godine zaključen je ugovor o postavljanju 15 panoa za plakate po cijeni od 50 KM (bez PDV-a) po panou na godišnjem nivou uz kvartalno plaćanje.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se:

- **prihodi od prodaje učinaka na domaćem tržištu i ostali poslovni prihodi iskazuju u skladu sa čl. 49. tačka 3, čl. 27, 28 i 53. Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike,**
- **prihodi od zakupnine iskazuju u skladu sa MRS 18 – Prihodi, paragraf 20-21 kao i načelom nastanka poslovnog događaja po kojem se efekti transakcija i drugih događaja priznaju onda kada se dogode i kao takvi evidentiraju u finansijskim izvještajima za periode na koje se odnose.**

6.1.2. Rashodi

Ukupni rashodi iskazani su u iznosu od 773.771 KM, a čine ih poslovni rashodi, finansijski rashodi, ostali rashodi i rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina. Po nalazu revizije potcijenjeni su u najmanjem iznosu od 64.109 KM.

Poslovni rashodi su iskazani u iznosu od 766.996 KM, a odnose se na troškove materijala, zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda, proizvodnih usluga, amortizacije, nematerijalne i troškove doprinosa.

Troškovi materijala iskazani u iznosu od 60.593 KM, a odnose se najvećim dijelom na troškove osnovnog materijala (6.602 KM), stomatološkog materijala (5.263 KM), laboratorijskog materijala (16.144 KM), medicinskog potrošnog materijala (6.980 KM), kancelarijskog materijala (3.296 KM), materijala i dijelova za tekuće održavanje osnovnih sredstava (5.446 KM), režijskog materijala (2.082 KM), goriva i maziva (8.530 KM) i električne energije (5.819 KM). Po nalazu revizije precijenjeni su u najmanjem iznosu od 11.061 KM (zaliha materijala - lijekova u iznosu od 9.909 KM, lijekovi predloženi za otpis u iznosu od 845 KM i faktura za stomatološki materija iz 2018. godine u iznosu od 307 KM) iz razloga što Dom zdravlja nije u potpunosti primjenjivao Pravilnik jer nije evidentirao

zalihe materijala, sitnog alata i inventara u skladu sa članom 8., vršio otpis lijekova u skladu sa članom 45 i evidentirao rashode u periodu u kojem nastaju (tačka 6.2.1.2. izvještaja).

Troškovi zarada, naknada zarada i ostalih ličnih rashoda su iskazani u iznosu od 633.223 KM. Po nalazu revizije precijenjeni su u najmanjem iznosu od 3.805 KM.

Troškovi bruto zarada i bruto naknada zarada su iskazani u iznosu od 617.068 KM (bruto zarade 607.344 KM i bruto naknade 9.724 KM) i čine 80% ukupnih poslovnih rashoda. Obračun plata je vršen u skladu sa Zakonom o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.66/18) i Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.72/16; 111/16; 69/17 - Odluka Ustavnog suda 19/19 i 68/19).

Troškovi bruto naknada odnose se na naknade po osnovu ugovora o djelu (8.729 KM) i naknade članovima upravnog odbora (995 KM). Naknade članovima Upravnog odbora isplaćivane su prema Odluci o visini naknade za rad članova Upravnog odbora od 17.01.2014. godine.

Na osnovu Zaključka Vlade Republike Srpske donesena je Odluka o utvrđivanju cijene rada sa dotadašnjih 135 KM na 145 KM koja je primjenjivana od 01.10.2019. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“, br.83/19).

Klasifikacija poreza na dohodak za plate iz februara i maja 2019. godine nije izvršena u skladu sa članom 40. stav 2. Pravilnika jer je porez na dohodak za obračunatu platu za februar 2019. godine evidentiran u okviru troškovi doprinosa u iznosu od 1.660 KM, a porez na dohodak za obračunatu platu za maj 2019. godine u iznosu od 1.955 KM evidentiran u okviru naknade po ugovoru o djelu čime su navedene pozicije precijenjene, a pozicija troškovi bruto zarada potcijenjeni u iznosu od 3.615 KM.

U okviru troškova naknada po ugovoru o djelu iskazan je iznos od 8.729 KM od čega se 1.955 KM odnosi na porez na platu za maj 2019. godine, iznos od 80 KM na ostale doprinose, dok se iznos od 6.694 KM odnosi na naknade prema zaključenim ugovorima o djelu sa doktorima specijalistima. Iznos od 6.694 KM nije iskazan u okviru neproizvodnih usluga u skladu sa članom 43. stav 2. Pravilnika čime je navedena pozicija potcijenjena, a troškovi naknada ugovora o djelu precijenjeni.

Ostali lični rashodi iskazani u iznosu od 16.155 KM, a odnose se na troškove po osnovu otpremnine za odlazak u penziju (1.898 KM), novčane naknade za rođenje djeteta (1.079 KM), naknade po osnovu jubilarnih nagrada (2.144 KM), pomoć zaposlenim i članovima porodice u slučaju smrti člana uže porodice (4.282 KM), službenih putovanja u zemlji i inostranstvu (290 KM) i naknada troškova prevoza zaposlenih (6.462 KM).

Na dan 31.12.2019. godine u okviru otpremnine za odlazak u penziju iskazan je iznos od 1.898 KM koji je manji za iznos od 1.309 KM jer je izvršeno storniranje na osnovu Zaključka direktora od 31.03.2019. godine kojim je navedeno da će se potraživanja bivših radnika u iznosu od 1.309 KM otpisati jer ne potražuju dugovanja niti je moguće stupiti u kontakt sa njima. Za navedeni iznos izvršeno je storniranje pozicije otpremnine za odlazak u penziju, što nije u skladu sa čl. 40 i 27. Pravilnika čime su rashodi po osnovu otpremnina za odlazak u penziju i gubitak ranijih godina potcijenjeni za navedeni iznos.

Troškovi prevoza zaposlenih iskazani su u iznosu od 6.462 KM i zbog nedostataka sredstva isplaćivani su u visini 80% cijene prevozne karte u javnom saobraćaju, zaposlenim čije je mjesto stanovanja udaljeno preko tri kilometra od posla, prema rješenjima donesenim u ranijem periodu (2011, 2012 i 2015. godine), što nije u skladu sa članom 19. stav 1. tačka 2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva kojim je navedeno da se zaposlenima isplaćuje naknada troškova prevoza kod dolaska na posao i povratka s posla u visini pune cijene mjesečne karte u javnom saobraćaju, ako nije organizovan prevoz od strane poslodavca.

Za isplate naknada prilikom rođenja djeteta, isplatu jubilarne nagrade za 30 godina radnog staža, isplate pomoći u slučaju smrti člana uže porodice su donesena rješenja u skladu sa članom 37. Zakona o platama zaposlenih lica u javnim ustanovama u oblasti zdravstva Republike Srpske, čl. 19. stav 1. tačke 3) i 4) i čl. 20. stav 1. tačka 2) Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti zdravstva.

U okviru troškova bruto ostalih ličnih rashoda iskazani su troškovi dnevnica na službenom putu, što nije u skladu sa članom 40. tačka 7. Pravilnika. Po navedenom osnovu manje su iskazani troškovi zaposlenih na službenom putu.

Troškovi proizvodnih usluga iskazani su u iznosu od 7.989 KM, a odnose se na troškove poštanskih usluga, korišćenje mobilnih i fiksnih telefona kao i troškove komunalnih usluga. U okviru ovih troškova nije izvršena ispravna klasifikacija unutar analitičkih konta.

Troškovi amortizacije iskazani su u iznosu od 29.902 KM ali zbog nepotpunih evidencija i vođenja pomoćne knjige osnovnih sredstava u „excel tabeli“ revizija ne može potvrditi ispravnost obračuna i tačan iznos troškova amortizacije (tačka 3. izvještaja).

Nematerijalni troškovi (bez poreza i doprinosa) iskazani su u iznosu od 31.422 KM i odnose se na troškove računovodstvenih usluga (6.000 KM), zdravstvenih usluga (9.746 KM), usluga zubotehničkog laboratorija (9.720 KM), reprezentacije (641 KM), osiguranja imovine i lica (1.525 KM), platnog prometa (1.393 KM), administrativnih, sudskih i RTV taksa (322 KM), pretplate na časopise (218 KM) i održavanja (1.857 KM). Po nalazu revizije potcijenjeni su za rashode po osnovu ugovora o djelu u najmanjem iznosu (7.960 KM) jer nisu u skladu sa članom 43. tačka 2. pomenutog Pravilnika iskazani u okviru troškove neproizvodnih usluga već u okviru troškova zarada (6.694 KM) i doprinosa po osnovu ugovora o djelu (1.266 KM).

Troškovi doprinosa su iskazani u iznosu od 3.867 KM, a odnose se na troškove doprinosa po osnovu ugovora o djelu, za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida i ostalih doprinosa. Po nalazu revizije precijenjeni su u iznosu od 2.346 KM i to za više iskazan porez na platu (1.660 KM) i ugovor o djelu (1.266 KM) i manje iskazane doprinose po osnovu profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja invalida (550 KM) i ostalih doprinosa (30 KM). Troškovi doprinosa nisu u potpunosti klasifikovani u skladu sa čl. 40 i 43. pomenutog Pravilnika.

Finansijski rashodi iskazani su u iznosu od 5.870 KM, od čega se najveći iznos (4.054 KM) odnosi na kamate po osnovu Ugovora o zajmu od 04.03.2009. godine prema Fondu dok se iznos od 1.811 KM odnosi na kamate po rješenjima o prinudnoj naplati. Po nalazu revizije potcijenjeni su u iznosu od 57.409 KM za dio pripadajuće kamate koja se odnosi na 2019. godinu u iznosu od 58.240 KM (po Rješenju Ministarstva finansija o odgođenom plaćanju poreskog duga). Po navedenom Rješenju od 27.04.2016. godine osnovni dug je 463.419 KM (u bilansu stanja evidentiran je dug od 463.836 KM), dok je doračunata kamata u iznosu od 291.201 KM od dana dospjeća poreskih prijava do konačne otplate duga 24.05.2022. godine. Rješenje o odgođenom plaćanju poreskog duga se odnosi na period od aprila 2012 do novembra 2014 godine. Ovim Rješenjem stavljeno je van snage Rješenje od 23.06.2015. godine po kojem je otplata duga do 23.05.2021. godine. Navedeni način evidentiranja nije u skladu sa članom 44. tačka 3. Pravilnika. Takođe, iznos od 831 KM nije iskazan u okviru ostalih nepomenutih rashoda što nije u skladu sa članom 45. tačka 11. Pravilnika, te su ostali nepomenuti rashodi potcijenjeni.

Ostali rashodi iskazani su u iznosu od 532 KM, a odnose se najvećim dijelom na troškove po rješenjima o prinudnoj naplati (502 KM). Po nalazu revizije potcijenjeni su u iznosu od 15.111 KM, od čega se iznos od 1.676 KM odnosi na rashodovanje zaliha materijala i ostale rashode dok se iznos od 13.435 KM odnosi na ispravku vrijednosti potraživanja.

Rashodovanje zaliha materijala i ostali rashodi nisu iskazani u skladu sa čl. 45, 44 i 39. Pravilnika te su potcijenjeni u iznosu od 1.676 KM, dok su precijenjeni finansijski rashodi

u iznosu od 831 KM kao i troškovi materijala u iznosu od 845 KM koji se odnosi na otpis oštećenih i lijekova sa isteklim rokom, (tačka 6.2.1.2. izvještaja).

Rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja nisu iskazani, a po nalazu revizije iznose 13.435 KM i odnose se na potraživanja od Fonda dječije zaštite koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci, (tačka 6.2.1.2. izvještaja).

Rashodi po osnovu ispravke grešaka iz ranijih godina iskazani su u iznosu od 373 KM, a odnose se na usaglašavanje ios-a sa dobavljačem za račune iz ranijih godina koji nisu bili evidentirani.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi:

- **primjenu Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike prilikom iskazivanja zalihe materijala, sitnog alata i inventara, otpisa lijekova, poreza na dohodak za plate, ugovora o djelu u okviru neproizvodnih usluga, troškova zaposlenih na službenom putu, troškova doprinosa, finansijskih rashoda, ostalih nepomenutih rashoda i rashoda po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja (čl. 8, 45, 40, 43, 44 i 16),**
- **da se rashodi po osnovu otpremnina iskazuju u periodu u kojem nastaju u skladu sa načelom nastanka poslovnog događaja.**

6.1.3. Finansijski rezultat

U Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2019. godine iskazani su poslovni prihodi u iznosu od 702.019 KM, poslovni rashodi u iznosu od 766.996 KM, te je iskazan poslovni gubitak u iznosu od 64.977 KM. Finansijski rashodi su iskazani u iznosu od 5.870 KM, ostali prihodi 1 KM, ostali rashodi 532 KM, te rashodi po osnovu ispravke greške iz ranijeg perioda 373 KM.

Ukupan neto gubitak perioda iskazan je u iznosu od 71.751 KM i predstavlja razliku ukupnih prihoda (702.020 KM) i ukupnih rashoda (773.771 KM).

Po nalazu revizije gubitak perioda je manje iskazan za 64.328 KM usljed manje iskazanih prihoda za 219 KM i više iskazanih rashoda za 64.109 KM (tačke 6.1.1 i 6.1.2. izvještaja).

6.2. Bilans stanja

U obrascu Bilans stanja (Izvještaj o finansijskom položaju) Doma zdravlja na dan 31.12.2019. godine iskazana je ukupna aktiva i ukupna pasiva u iznosu od 1.376.259 KM.

6.2.1. Aktiva

Poslovna aktiva iskazana je u iznosu od 1.885.454 KM bruto vrijednosti, 509.195 KM ispravke vrijednosti i 1.376.259 KM neto vrijednosti. Čine je neto vrijednost stalnih sredstva (1.293.252 KM) i tekućih sredstava (83.007 KM). Po nalazu revizije neto vrijednost je precijenjena u iznosu od 4.367 KM.

6.2.1.1. Stalna sredstva

Stalna sredstva iskazana su u iznosu od 1.802.447 KM bruto vrijednosti, 509.195 KM ispravke vrijednosti i 1.293.252 KM neto vrijednosti, a čine ih u cjelosti nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine.

Nekretnine, postrojenja, oprema i investicione nekretnine iskazane su u neto iznosu od 1.293.252 KM, a čine ih zemljište, građevinski objekti i postrojenja i oprema.

Zemljište je iskazano u iznosu od 52.875 KM i u toku godine nije bilo promjena.

Građevinski objekti su iskazani u neto iznosu od 1.062.355 KM.

Procjena vrijednosti građevinskih objekata i zemljišta vršene su 2013 i 2018. godine od strane vještaka građevinsko arhitektonske struke. Reviziji nije dokumentovan nalog procjene iz 2013. godine kao ni dokaz za uknjižavanje ispravke vrijednosti. Na osnovu dostavljene dokumentacije za procjenu iz 2018. godine uknjižene su procijenjene vrijednosti kao bruto vrijednosti. Procjena iz 2018. godine je uknjižena na način da su isknjižene dotadašnje vrijednosti na zemljištu i građevinskim objektima i uknjižene procijenjene vrijednosti kao bruto vrijednosti u korist državnog kapitala umjesto u okviru revalorizacionih rezervi što nije u skladu sa članom 25. Pravilnika. Navedeni način evidentiranja nije u skladu sa MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, paragraf 39 niti je vrednovanje izvršeno u skladu sa članom 2. Pravilnika o računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama Doma zdravlja.

U toku 2019. godine nije bilo povećanja vrijednosti građevinskih objekata dok se smanjenje odnosilo na obračun amortizacije (8.924 KM).

Postrojenja i oprema su iskazani u neto iznosu od 178.022 KM.

Procjena vrijednosti postrojenja i opreme nije rađena iako je znatan dio sredstava već duži niz godina amortizovan ali su još u upotrebi, (tačka 3. izvještaja).

U toku godine došlo je do povećanja vrijednosti opreme u iznosu od 6.617 KM, a odnosi se na nabavku kuhinjskih elemenata (286 KM), aparata za laboratoriju (1.184 KM) i donaciju holter EKG aparata (5.147 KM) od strane „Hemofarm“ d.o.o. Banja Luka. U okviru razgraničenih prihoda iskazan je iznos od 4.787 KM koji se odnosi na navedenu donaciju i umanjen je za iznos od 360 KM (iako nije vršena amortizacija jer je sredstvo dobijeno 31.12.2019. godine) što nije u skladu sa čl. 28., 37 i 53. Pravilnika.

Dom zdravlja je donaciju medicinske opreme od strane MDD „Merhamet“ u 2018. godini na osnovu procjene koju je izvršila interno formirana komisija u vrijednosti 10.000 KM iskazao kao prihod te godine umjesto na razgraničene prihode. Za pripadajući dio amortizacije u 2019. godine nisu smanjeni razgraničeni prihodi u korist prihoda od donacija, time su potcijenjeni gubitak ranijih godina (10.000 KM), razgraničeni prihodi (8.659 KM) i prihodi od donacija (1.341 KM). Amortizacija je obračunata po nižoj stopi čime su potcijenjeni troškovi amortizacije i ispravka vrijednosti opreme u iznosu od 841 KM.

Smanjenje se odnosilo na obračunatu amortizaciju koja je iskazana u iznosu od 29.902 KM.

Softveri koji se koriste nisu u vlasništvu Doma zdravlja već su za njihovo korišćenje zaključeni ugovori uz mjesečnu naknadu sa „Lanaco“ (88 KM) i „Računari“ (120 KM).

Ispravka vrijednosti građevinskih objekata i opreme nije vršena na odgovarajućim bilansnim pozicijama, što nije u skladu sa članom 4. tačka 14. Pravilnika.

6.2.1.2. Tekuća sredstva

Tekuća sredstva iskazana su u bruto iznosu od 83.007 KM koji je istovremeno i neto iznos jer nije rađena ispravka vrijednosti potraživanja. Čine ih zalihe, kratkoročna potraživanja i gotovinski ekvivalenti i gotovina.

Zalihe su iskazane u iznosu od 39 KM, a odnose se na date avanse. Po nalazu revizije potcijenjene su u iznosu od 9.909 KM. Dom zdravlja nije evidentirao zalihe materija (lijekova) već je u priručnoj apoteci vođena evidencija o količinama (bez vrijednosti) primljenih i izdatih lijekova iako je članom 6. Pravilnika o računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama Doma zdravlja definisano da se zalihe priznaju i vrednuju u skladu sa MRS 2 - Zalihe.

Prilikom prijema materijala (lijekova) cjelokupan iznos se evidentira u okviru rashoda, što nije u skladu sa čl. 8. Pravilnika jer zalihe lijekova i medicinskog potrošnog materijala na

dan 31.12.2019. godine iznose 9.909 KM, te su rashodi materijala i gubitak tekuće godine precijenjeni dok su zalihe materijala potcijenjene u navedenom iznosu.

Takođe, na dan 31.12.2019. godine, na zahtjev revizije, dostavljena je lista lijekova koji su predloženi za otpis usljed oštećenja i isteklog roka koji nisu evidentirani u skladu sa članom 45. Pravilnika te su rashodi materijala (lijekova i medicinskog potrošnog materijala) precijenjeni dok su rashodi po osnovu rashodovanja zaliha materijala podcijenjeni u iznosu od 845 KM.

Tehnička procedura vođenje zaliha lijekova (prijem, skladištenje, izdavanje, čuvanje) je definisana procedurama i uputstvima s obzirom da je Dom zdravlja sertifikovana institucija.

Kratkoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 42.912 KM bruto vrijednosti koji je istovremeno i neto vrijednost. Čine ih potraživanja od kupaca u zemlji, iz specifičnih poslova i drugih kratkoročnih potraživanja. Po nalazu revizije precijenjena su u iznosu od 13.435 KM, a odnose se na potraživanja starija od godinu dana za koja nije vršena ispravka vrijednosti.

Potraživanja od kupaca u zemlji iskazana su u iznosu od 9.145 KM, a odnose se na potraživanja od kupaca po osnovu zakupa poslovnog prostora (8.400 KM) i ostala potraživanja (745 KM).

Ostala potraživanja odnose se na izdavanje sanitarnih listova, prevoz pacijenta i postavljanje reklamnog panoa. Sa svim kupcima su usaglašena stanja i potpisani IOS-i.

Potraživanja iz specifičnih poslova iskazana su u iznosu od 20.301 KM. Dom zdravlja je 23.05.2019. godine sa Fondom potpisao Ugovor o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u ugovorenom iznosu od 517.826 KM i sanitetski prevoz osiguranih lica u iznosu od 14.000 KM. Članom 24. Osnovnog ugovora ukupna sredstva za lijekove koja se izdaju na recept iznose 184.344 KM, a rizik prekoračenja snose zdravstvene ustanove primarnog nivoa (50%) i zdravstvene ustanove bolničke zdravstvene zaštite (50%).

Fakture su ispostavljane na mjesečnom nivou, a u toku godine potraživanja po ovom ugovoru svedena su na usaglašeni iznos tj. priznatu realizaciju (525.498 KM), (tačka 6.1.1. izvještaja). Prema obračunu Fonda sredstva su doznačena u iznosu od 505.493 KM, od čega se 5.518 KM odnosi na cesije (plaćanje dobavljačima za lijekove i zatvaranje potraživanja od Fonda) i kompenzacije za zatvaranje obaveze prema Fondu po osnovu Ugovora o zajmu i sporazuma o izmirenju obaveza (21.975 KM). Stanje potraživanja od Fonda na dan 31.12.2019. godine iznosilo je 20.301 KM (uključujući i početno stanje od 296 KM). Navedeni iznos je potvrđen od strane Fonda i potpisan je izvod otvorenih stavki.

Druga kratkoročna potraživanja iskazana su u iznosu od 13.466 KM, a odnose se najvećim dijelom (13.435 KM) na potraživanja od Fonda dječije zaštite iz ranijih godina. Po nalazu revizije za navedeni iznos nije izvršena ispravka vrijednosti potraživanja jer nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci što nije u skladu sa čl. 16. tačke 9, 11 i čl. 45. tačka 10. Pravilnika, te su druga kratkoročna potraživanja precijenjena, a rashodi po osnovu ispravke vrijednosti i otpisa potraživanja potcijenjena, (tačka 6.1.2. izvještaja). Sa Fondom dječije zaštite potpisan je IOS na iznos od 10.720 KM.

Gotovinski ekvivalenti i gotovina su iskazani u iznosu od 40.056 KM, a odnose se na stanje na računu u Sber banci (38.590 KM) i stanje u blagajni (1.466 KM). Račun koji je bio otvoren u „Hypo Alpe Adria Bank“ je u toku godine ugašen.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi:

- **primjenu Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike koji se odnosi na knjiženje efekata revalorizacije, razgraničenih prihoda po osnovu**

donacije, knjigovodstveno evidentiranje osnovnih sredstava, alata i inventara i potrošnog materijala, zaliha lijekova i medicinskog potrošnog materijala kao i rashodovanje po osnovu otpisa i sumnjivih i spornih potraživanja koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci (čl. 25, 28, 37, 53, 4, 8, 45, 16),

- **primjenu MRS 16 - Nekretnine, postrojenja i oprema, paragrafi 37, 39, 51, 79 (b) u dijelu iskazivanja opreme u okviru jedne grupe računa, preispitivanje procijenjenog ostatka vrijednosti i korisnog vijeka upotrebe imovine na kraju svake poslovne godine i objelodanjivanje.**

6.2.2. Pasiva

Poslovna pasiva je iskazana u iznosu od 1.376.259 KM, a čini je osnovni kapital, gubitak do visine kapitala, rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi, dugoročne obaveze, kratkoročne obaveze.

6.2.2.1. Kapital

Kapital je iskazan u iznosu od 215.789 KM, a čini ga osnovni kapital i gubitak do visine kapitala. Po nalazu revizije precijenjen je u najmanjem iznosu od 164.340 KM.

Osnovni kapital iskazan je u iznosu od 1.291.419 KM.

Dom zdravlja nije izvršio usklađivanje vrijednosti osnovnog kapitala (1.291.419 KM) sa vrijednošću kapitala upisanog u sudski registar kod Okružnog privrednog suda Banja Luka (791.954 KM) u skladu sa čl. 22 i 46. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 67/13 i 15/16).

Kao što je već navedeno ovlašćeni vještak građevinsko arhitektonske struke izvršio je 2013 i 2018. godine procjenu građevinskih objekata i zemljišta. Na osnovu dokumentacije iz 2018. godine evidentno je da je navedena procjena uknjižena na način da su isknjižene dotadašnje vrijednosti na zemljištu i građevinskim objektima i uknjižene procijenjene vrijednosti kao bruto vrijednosti u korist državnog kapitala, što nije u skladu sa članom 25. Pravilnika čime je osnovni kapital precijenjen dok su revalorizacione rezerve potcijenjene. Na osnovu pisane informacije, za potrebe revizije, Dom zdravlja je potvrdio da ne posjeduje dokumentaciju vezanu za evidentiranje procjene iz 2013. godine te se revizija nije mogla uvjeriti da li je i na koji način pomenuta procjena evidentirana i da li je ista imala efekte kod procjene 2018. godine.

U toku 2019. godine nije bilo promjena u okviru kapitala, a dotadašnje promjene na kapitalu kao i iznos ispravke vrijednosti građevinskih objekata nisu dokumentovane.

Revalorizacione rezerve nisu iskazane.

Gubitak do visine kapitala iskazan je u iznosu od 1.075.630 KM, a odnosi se na gubitak ranijih godina i gubitak tekuće godine.

Gubitak ranijih godina iskazan je u iznosu od 1.003.879 KM. Po nalazu revizije potcijenjen je u najmanjem iznosu od 100.012 KM, a odnosi se na povećanje u iznosu od 102.521 KM (neevidentirani rashodi kamata po reprogramu u iznosu od 92.214 KM, donacija medicinske opreme iz 2018. godine koja je knjižena u korist prihoda 2019. godine u iznosu od 10.000 KM i faktura iz 2018. godine u iznosu od 307 KM koja je iskazana u okviru troškova stomatološkog materijala u 2019. godini umjesto na teret gubitka ranijih godina) i smanjenje u iznosu 2.509 KM (otpremnine iz ranijih godina koje su isknjižene na teret rashoda tekuće godine u iznosu od 1.309 KM i zakup poslovnog prostora za decembar 2018. godine koji je iskazan u okviru prihoda tekuće godine u iznosu od 1.200 KM).

Gubitak tekuće godine iskazan je u iznosu od 71.751 KM i predstavlja razliku između ukupnih prihoda (702.020 KM) i ukupnih rashoda (773.771 KM). Po nalazu revizije potcijenjen je u najmanjem iznosu od 64.328 KM.

6.2.2.2. Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi

Rezervisanja, odložene poreske obaveze i razgraničeni prihodi iskazani su u iznosu od 4.787 KM, a čine ih razgraničeni prihodi i primljene donacije po osnovu donacije holter EKG aparata od strane „Hemofarm“ d.o.o. Banja Luka u iznosu od 5.147 KM čija vrijednost je umanjena za 360 KM (iako nije vršena amortizacija jer je sredstvo dobijeno 31.12.2019. godine).

Po nalazu revizije razgraničeni prihodi su potcijenjeni u iznosu od 9.019 KM, a odnose se na povećanje u iznosu od 10.360 KM (donaciju iz 2018. godine koja je knjižena kao prihod te godine u iznosu od 10.000 KM i greškom obračunata amortizacija za 2019. godinu na sredstvo donirano 31.12.2019. godine u iznosu od 360 KM) i smanjenje u iznosu od 1.341 KM (pripadajući dio amortizacije obračunate u 2019. godini na doniranu opremu iz 2018. godine). Na taj način su potcijenjeni gubitak ranijih godina (10.000 KM), razgraničeni prihodi (8.659 KM) i prihodi od donacija (1.341 KM).

6.2.2.3. Obaveze

Obaveze na dan 31.12.2019. godine su iskazane u ukupnom iznosu od 1.155.683 KM, a čine ih dugoročne i kratkoročne obaveze. Po nalazu revizije potcijenjene su u iznosu od 150.954 KM.

Dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 164.845 KM i odnose se na obaveze po dugoročnim kreditima i to obaveze prema Fondu kako slijedi:

- Iznos od 140.431 KM (po osnovu Ugovora o zajmu od 04.03.2009. godine) prema kojem je Fond u toku 2008. godine Domu zdravlja doznačio sredstva u vidu zajma u iznosu od 229.600 KM. Sredstva su obezbijeđena iz namjenski odobrenih sredstava na osnovu Odluke Vlade Republike Srpske broj 04/1-012-2869/08 („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 117/08) o davanju zajma Fondu.

- Iznos od 24.414 KM odnosi se na obaveze po Sporazumu o izmirenju duga od 16.02.2007. godine prema Fondu po osnovu pretplata iz ranijih godina.

U toku godine putem kompenzacija izmirene su obaveze prema Fondu po osnovu Ugovora o zajmu (9.768 KM) i Sporazuma o izmirenju duga (12.207 KM) i naplaćena potraživanja od Fonda po osnovu Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u iznosu od 21.975 KM.

Ostale dugoročne obaveze nisu iskazane, a po nalazu revizije iznose 371.152 KM.

Revizijom je utvrđeno da se odnose se na dugoročne obaveze po Rješenju koje su greškom iskazane u okviru odloženih poreskih obaveza (463.836 KM) umanjene za dio dugoročnih obaveza koji dospjeva za naplatu do godinu dana (92.684 KM). Navedeno nije u skladu sa čl. 37. tačka 7., čl. 29. tačka 11 i čl. 30. tačka 7. Pravilnika čime su precijenjene odložene poreske obaveze (463.836 KM), a potcijenjene ostale dugoročne obaveze (371.152 KM) i dio dugoročnih obaveza koje dospjevaju za naplatu do godinu dana (92.684 KM).

Kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 990.838 KM, a čine ih obaveze iz poslovanja, obaveze za zarade i naknade zarada, druge obaveze, obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine i odložene poreske obaveze. Po nalazu revizije precijenjene su u najmanjem iznosu od 197.886 KM, a odnose se na smanjenje u iznosu 463.836 KM (za iskazane odložene poreske obaveze) i povećanje u iznosu od 265.950 KM (dio kredita koji dospjeva za naplatu do godinu dana od dana bilansa u iznosu od 22.312 KM, za dio dugoročnih obaveza koje dospjevaju za naplatu do godinu dana po Rješenju u iznosu 92.684 KM, za dio obaveza po osnovu kamata koje su dospjele do 31.12.2019. godine u iznosu od 150.454 KM i za manje iskazane obaveze po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida u iznosu od 500 KM).

Dio dugoročnih finansijskih obaveza koje za plaćanje dospjevaju u periodu od jedne godine nisu iskazane, a po nalazu revizije iznose 114.996 KM, a odnose se na dio dugoročnih obaveza koje dospjevaju za naplatu do godinu dana.

Po navedenom Ugovoru o zajmu, Sporazumu o izmirenju duga i Rješenju na dan bilansa nije vršen prenos dugoročnih obaveza koje dospijevaju za naplatu do godinu dana od dana bilansa na kratkoročne obaveze, što nije u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja, paragraf 60, 61 i 66 i čl. 29 i 30. Pravilnika te su dugoročne obaveze precijenjene dok su kratkoročne potcijenjene.

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 21.448 KM i odnose se na obaveze prema dobavljačima u zemlji.

U toku godine na osnovu knjižnih zaduženja za plaćene strateške materijale od strane Fonda putem cesija izmirene su obaveze prema dobavljačima (Interpromet, Phoenix Pharma, CO Medprom, Wellmedic, Mipex, Stepmed, Banjalukafarm, Unifarm i Farmalogistik Albix) i naplaćena potraživanja od Fonda po osnovu Ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite u iznosu od 5.518 KM.

Obaveze za zarade i naknade zarada iskazane su u iznosu od 499.155 KM, a odnose se na doprinose na plate za 2016, 2017, 2018 i za period juli - decembar 2019. godine (333.404 KM), poreze na platu za 2016, 2017, 2018 i za period juli - decembar 2019. godine (96.914 KM), ostale doprinose po osnovu ugovora o djelu iz 2019. godine (579 KM), doprinos za Fond solidarnosti za dijagnostiku i liječenje oboljenja, stanja i povreda djece u inostranstvu za 2019. godinu (607 KM) i neto plate za novembar i decembar 2019. godine (67.651 KM).

Iznos od 395 KM koji se odnosi na obaveze za poreze i doprinose na ime isplaćenih naknada članovima upravnog odbora evidentiran je u okviru obaveza za porez i doprinose na zarade, umjesto u okviru obaveza za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine, što nije u skladu sa čl. 36. tačka 10. Pravilnika čime su obaveze za zarade i naknade zarada precijenjene dok su obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine potcijenjene u navedenom iznosu.

Druge obaveze iskazane su u iznosu od 4.180 KM, a odnose se na obaveze po osnovu ugovora o djelu za decembar 2019. godine (620 KM), prevoza za decembar 2019. godine (560 KM), novčanih pomoći za smrt člana uže porodice (1.000 KM) i otpremnine za jednog zaposlenog (2.000 KM). Po nalazu revizije potcijenjene su u iznosu od 150.454 KM, a odnose se na dio obaveza po osnovu kamata po Rješenju koje su dospjele do 31.12.2019. godine (objašnjeno kod odloženih poreskih obaveza).

Obaveze za ostale poreze, doprinose i druge dadžbine iskazane su u iznosu od 2.219 KM, a odnose se na obaveze po osnovu doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida. Po nalazu revizije potcijenjene su u iznosu od 895 KM od čega se 500 KM odnosi na doprinos za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje invalida, koji za period od januara do oktobra 2019. godine nije obračunat u visini 0,2% od isplaćene mjesečne bruto plate svih zaposlenih, shodno članu 26. stav 2. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 37/12 i 82/15), već je doprinos za navedene mjesece obračunat u visini 0,1% od isplaćene mjesečne bruto plate svih zaposlenih, čime su rashodi i obaveze po tom osnovu potcijenjeni u iznosu od 500 KM, dok se iznos od 395 KM odnosi na poreze i doprinose isplaćene na naknade članovima upravnog odbora (objašnjeno kod Obaveze za zarade i naknade zarada).

Odložene poreske obaveze iskazane su u iznosu od 463.836 KM umjesto u okviru ostalih dugoročnih obaveza. Odnose se na obaveze po osnovu reprograma čije izmirenje je definisano Rješenjem. Kamata u iznosu od 150.454 KM nije uknjižena što nije u skladu sa čl. 34., 27 i 44. Pravilnika čime su potcijenjene/i ostale razne kratkoročne obaveze

(150.454 KM), gubitak ranijih godina (92.214 KM) i rashodi po osnovu kamata (58.240 KM).

Do 29.02.2020. godine izmirene su obaveze u iznosu od 82.556 KM, a odnose se na obaveze prema dobavljačima (10.145 KM), ostale doprinose po osnovu ugovora o djelu iz 2019. godine (579 KM), neto plate za novembar i decembar 2019. godine (67.652 KM), obaveze po osnovu ugovora o djelu za decembar 2019. godine (620 KM), prevoz za decembar 2019. godine (560 KM), novčane pomoći za smrt člana uže porodice (1.000 KM) i otpremnine za jednog zaposlenog (2.000 KM).

Preporučuje se direktoru da obezbijedi:

- **usklađivanje vrijednosti osnovnog kapitala sa vrijednošću kapitala upisanog u sudski registar u skladu sa čl. 22 i 46. Zakona o registraciji poslovnih subjekata u Republici Srpskoj,**
- **iskazivanje obaveza za iznos poreskog duga po rješenju Ministarstva finansija uz obračunatu kamatu sa datumom izrade finansijskih izvještaja i prenos dugoročnih obaveza koje dospijevaju za naplatu do godinu dana od dana bilansa na kratkoročne obaveze u skladu sa zahtjevima MRS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 60, 61 i 66,**
- **primjenu Pravilnika o kontnom okviru i sadržini računa u kontnom okviru za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike prilikom iskazivanja efekata procjene vrijednosti nekretnina, postrojenja i opreme u okviru revalorizacionih rezervi, gubitka ranijih godina, donacija, ostalih raznih kratkoročnih obaveza, odloženih poreskih obaveza, dijela dugoročnog kredita koji dospijeva do godinu dana, kamata, ostalih raznih dugoročnih obaveza i ostalih obaveza za poreze, doprinose i druge dadžbine (čl. 25, 27, 28, 53, 34, 37, 29, 30, 44 i 36),**
- **da se obračun doprinosa za profesionalnu rehabilitaciju, osposobljavanje i zapošljavanje invalida vrši u skladu sa članom 26. stav 2. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida.**

6.2.3. Vanbilansna evidencija

Dom zdravlja na dan 31.12.2019. godine nije iskazao vanbilansnu aktivnu i vanbilansnu pasivu.

6.3. Bilans tokova gotovine

U Bilansu tokova gotovine (Izvještaj o tokovima gotovine) na dan 31.12.2019. godine iskazani su ukupni prilivi gotovine u iznosu od 708.067 KM, dok su ukupni odlivi gotovine iskazani u iznosu od 670.248 KM, te je iskazan neto priliv gotovine u iznosu od 37.819 KM. Gotovina na početku obračunskog perioda iskazana je u iznosu od 2.237 KM, te je stanje gotovine na kraju obračunskog perioda iskazano u iznosu od 40.056 KM.

Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti iskazan je u iznosu od 55.380 KM i predstavlja razliku između priliva gotovine iz poslovnih aktivnosti (707.707 KM) i odliva gotovine iz poslovnih aktivnosti (652.327 KM).

Neto priliv gotovine iz aktivnosti investiranja iskazan je u iznosu od 360 KM koliko iznose i prilivi gotovine iz aktivnosti investiranja (360 KM).

Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja iskazan je u iznosu od 17.921 KM i predstavlja odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (17.921 KM).

Po nalazu revizije ukupni novčani prilivi iznose 682.183 KM, ukupni odlivi gotovine iznose 644.364 KM, te neto priliv gotovine iznosi 37.819 KM.

U okviru priliva i odliva iz poslovnih aktivnosti sadržan je iznos od 5.518 KM koji se odnosi na cesije koje nisu provedene putem žiro-računa, a iz kojih su zatvorene obaveze prema dobavljačima za lijekove i medicinski materijal kao i namirena potraživanja od Fonda po osnovu ugovora o pružanju i finansiranju primarnog nivoa zdravstvene zaštite.

Takođe, prilivi iz aktivnosti investiranja su precijenjeni u iznosu od 360 KM, a odnose se na obračunatu amortizaciju za 2019. godinu na sredstvo donirano 31.12.2019. godine.

Zbog neiskazanih ili pogrešno evidentiranih poslovnih događaja u setu finansijskih izvještaja nisu pravilno iskazane pojedine pozicije Bilansa tokova gotovine.

Usljed navedenog, Bilans tokova gotovine nije u potpunosti sačinjen u skladu sa zahtjevima MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine, paragrafi 10,14,16 i 43 i odredbama Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike u skladu sa čl. 10, 11 i 13 .

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se Bilans tokova gotovine sačinjava u skladu sa zahtjevima MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine (paragrafi 10, 14, 16 i 43) i odredbama Pravilnika o sadržini i formi obrazaca finansijskih izvještaja za privredna društva, zadruge, druga pravna lica i preduzetnike (čl. 10, 11 i 13).

6.4. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje dato je obrazloženje koje se odnosi na sposobnost Doma zdravlja da, zbog prirode poslovanja koje je od opšteg interesa za lokalnu zajednicu, nastavi sa svojim poslovanjem iako su pokazatelji zaduženosti, a samim tim i likvidnosti nepovoljni.

6.5. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Na osnovu objelodanjenih informacija u Napomenama na dan 31.12.2019. godine Dom zdravlja ne vodi sudske sporove ni protiv koga niti se vode sudski sporovi protiv Doma zdravlja.

6.6. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz finansijske izvještaje sačinjene su Napomene koje pružaju neophodne opšte podatke o Domu zdravlja, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama ali iste ne zadovoljavaju zahtjeve MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja i ostalih Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja, jer nisu objelodanjene informacije koje se odnose na:

- pojedine pozicije bilansa stanja i uspjeha nisu dodatno objašnjene (planirano, ostvareno, značajne promjene u toku godine i sl.),
- podatke u vanbilansnoj evidenciji o izdatim bjanko mjenicama kao garanciji obezbjeđenja za reprogram dugovanja po Rješenju,
- razloge neusaglašene knjigovodstvene vrijednosti kapitala i vrijednosti upisane u sudski registar kao i razloge neslaganja podataka iz izvještaja o promjenama na kapitalu u odnosu na podatke iz bruto bilansa,
- dio dugoročnih obaveza koje dospijevaju za naplatu do godinu dana od dana bilansa kao i kamate po osnovu reprograma poreskih obaveza, u skladu sa MRS 1 - Presentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 60, 61 i 66,
- način evidentiranja zaliha materija (lijekova), priznavanje i vrednovanje u skladu sa MRS 2 - Zalihe,

- novčane tokove i aktivnosti koje proizilaze iz poslovnih aktivnosti, investicionih aktivnosti i aktivnosti finansiranja prema zahtjevima MRS 7 – Izvještaj o tokovima gotovine, paragrafi 10, 14, 16 i 43.

Preporučuje se direktoru da obezbijedi da se u Napomenama uz finansijske izvještaje objelodanjuju informacije u skladu sa zahtjevima Međunarodnih računovodstvenih standarda i Međunarodnih standarda finansijskog izvještavanja.

Revizijski tim

Snježana Tubić, s.r.

Mirjana Radanović, s.r.